EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 1.4.2026.
COM(2026) 153 final

2026/0085 (COD)

Prijedlog

ODLUKE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni Odluke (EU) 2015/1814 u pogledu prestanka poništavanja emisijskih jedinica u rezervi za stabilnost tržišta

(Tekst značajan za EGP)

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Direktivom (EU) 2018/410[1] izmijenjena je Odluka (EU) 2015/1814[2] o uspostavi i funkcioniranju rezerve za stabilnost tržišta za sustav trgovanja emisijama stakleničkih plinova Unije (ETS EU-a). Svrha te izmjene bila je dugoročno povećati djelotvornost i stabilnost ETS-a EU-a, među ostalim tako što su se od 2023. počele poništavati emisijske jedinice koje se nalaze u rezervi, a premašuju prag koji odgovara ukupnom broju emisijskih jedinica prodanih na dražbi prethodne godine. Direktivom (EU) 2023/959[3] taj je prag od 2024. promijenjen iz dinamičnog u fiksni prag od 400 milijuna emisijskih jedinica kako bi razina emisijskih jedinica u rezervi bila predvidljiva.

Odlukom (EU) 2015/1814 Komisija je zadužena da kontinuirano prati funkcioniranje rezerve i preispituje ju na temelju analize tržišta emisijskih jedinica u okviru ETS-a EU-a te da prema potrebi podnese zakonodavni prijedlog. Ovaj prijedlog odnosi se na jedan konkretan zaključak iz tog preispitivanja. Od stupanja na snagu odredbe o poništenju emisijskih jedinica u rezervi poništene su ih ukupno 3,2 milijarde i u ETS-u EU-a ponovno je uspostavljena ravnoteža između ponude i potražnje za emisijskim jedinicama. Kad bi se dopustilo da u rezervi za stabilnost tržišta ostane veći broj emisijskih jedinica umjesto da ih se poništi, mogla bi se dobiti bitna rezerva likvidnosti za upravljanje predviđenim porastom potražnje na tržištu od sredine 2030-ih i kasnije. Zbog toga se emisijske jedinice iz rezerve više ne bi trebale poništavati kako bi ih u rezervi ostajalo više. Tako će se povećati kapaciteti rezerve za stabilnost tržišta za moguća buduća oslobađanja emisija u narednom desetljeću kako bi se uravnotežilo tržište. Ta ciljana izmjena doprinosi urednom, uspješnom i učinkovitom funkcioniranju okvira za ETS EU-a. U predstojećem preispitivanju rezerve za stabilnost tržišta na temelju detaljne prognostičke analize procijenit će se primjerenost parametara prema kojima se određuje treba li emisije staviti u rezervu ili osloboditi. Osim toga, u svrhu postizanja klimatskih ciljeva EU-a predložit će se promjene potrebne da bi rezerva za stabilnost tržišta ostala djelotvorna i u slučaju manjka i u slučaju viška emisija.

• Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području

Rezerva za stabilnost tržišta je mehanizam koji podupire stabilnost tržišta emisijskih jedinica u okviru ETS-a EU-a. Također osigurava usklađenost ETS-a EU-a s drugim područjima politike. Na primjer, kad su druge politike uspješne, stvara se višak emisijskih jedinica koji rezerva apsorbira. S druge strane, ako druge politike ne daju rezultate i emisije ostanu visoke, rezerva za stabilnost tržišta podupire tržište ugljika oslobađanjem dodatnih emisijskih jedinica. Ovim se prijedlogom uvodi ciljana izmjena jednog parametra rezerve za stabilnost tržišta, što ne utječe na njezinu opću strukturu niti izravno utječe na druge politike Unije.

• Dosljednost u odnosu na druge politike Unije

Usklađenost s drugim politikama EU-a osigurava se usklađivanjem postojećeg zakonodavnog okvira za postizanje klimatskih i energetskih ciljeva za 2030. To je ocijenjeno u procjeni

[1] SL L 76, 19.3.2018., str. 3.
[2] SL L 264, 9.10.2015., str. 1.
[3] SL L 130, 16.5.2023., str. 134.

učinka priloženoj Direktivi (EU) 2023/959., kojom je Odluka (EU) 2015/1814 izmijenjena s ostatkom paketa „Spremni za 55 %”.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Pravna je osnova prijedloga članak 192. stavak 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU). U skladu s člankom 191. i člankom 192. stavkom 1. UFEU-a Europska unija dužna je doprinositi postizanju nekoliko ciljeva. Oni uključuju očuvanje, zaštitu i poboljšanje kvalitete okoliša i promicanje mjera na međunarodnoj razini za rješavanje regionalnih, odnosno svjetskih problema povezanih s okolišem, osobito za borbu protiv klimatskih promjena. ETS EU-a doprinosi borbi protiv klimatskih promjena, a rezerva za stabilnost tržišta bitna je za funkcioniranje tog sustava kao instrumenta za stabilnost tržišta emisijskih jedinica uspostavljenog Direktivom 2003/87/EZ.

• Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)

Klimatske promjene prekogranični su problem, a koordinirani rad na razini EU-a dopunjuje i jača nacionalne i lokalne mjere uspješnije od individualnih inicijativa. Koordinacija na razini EU-a povećava uspješnost djelovanja u području klime.

Stoga države članice jednostrano ne mogu u dovoljnoj mjeri ostvariti ciljeve ETS-a EU-a, koji funkcionira kao usklađeni sustav na razini EU-a. Zbog opsega i učinaka sustava ti se ciljevi najbolje mogu ostvariti na razini EU-a. Slično tome, budući da je rezerva za stabilnost tržišta instrument za stabilnost tržišta emisijskih jedinica u okviru ETS-a EU-a uspostavljen Direktivom 2003/87/EZ, cilj te rezerve ne može se u dovoljnoj mjeri ostvariti individualnim, nekoordiniranim mjerama država članica. Odluka (EU) 2015/1814 postojeća je mjera EU-a za borbu protiv klimatskih promjena. U skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. UFEU-a njezina se izmjena kao dio ovog Prijedloga ne može izvršiti na nacionalnoj ili lokalnoj razini, nego samo na razini EU-a.

• Proporcionalnost

Prijedlog je u skladu s načelom proporcionalnosti jer ne prelazi ono što je potrebno da bi se postigao cilj smanjenja emisija stakleničkih plinova EU-a za 2030. na troškovno učinkovit način, a ujedno osiguralo pravilno funkcioniranje tržišta emisijskih jedinica u okviru ETS-a EU-a uspostavljenog Direktivom 2003/87/EZ.

• Odabir instrumenta

Odluka je prikladni instrument za ciljanu izmjenu odluke o uspostavi rezerve za stabilnost tržišta.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

• *Ex post* evaluacije / provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva

U prijedlogu se uzima u obzir iskustvo iz dosadašnjeg rada rezerve za stabilnost tržišta i poništavanja emisijskih jedinica u rezervi za stabilnost tržišta iznad određene razine od 2023. Općenito funkcioniranje rezerve za stabilnost tržišta na temelju mehanizma za unos i poništavanje pokazalo se uspješnim u uklanjanju viška emisijskih jedinica koji se s vremenom

akumulirao zbog gospodarske krize 2008. i izravne upotrebe međunarodnih jedinica u ETS-u EU-a. Tako je vraćeno povjerenje u sustav i poslan jasan cjenovni signal za ugljik.

Rezerva za stabilnost tržišta krenula je s radom 2019. i u nju je do kraja 2024. ukupno uneseno 2,7 milijardi emisijskih jedinica. Kad se tome pribroji 900 milijuna emisijskih jedinica koje su u rezervu stavljene na temelju preraspodjele od 2014. do 2016., to znatno premašuje s vremenom akumulirani višak[4]. Od tih unesenih emisijskih jedinica do kraja 2024. poništene su ih 3,2 milijarde.

Rezerva za stabilnost tržišta uspješno je ostvarila svoj specifični cilj smanjenja akumuliranog viška na tržištu emisijskih jedinica. U preispitivanju je zaključeno da bi za sljedeće desetljeće rezerva trebala imati više od trenutačnih maksimalnih 400 milijuna jedinica kako bi se emisije mogle oslobađati u svrhu ravnoteže na tržištu. Stoga bi trebalo prestati poništavati emisijske jedinice iz rezerve kako bi ih u rezervi moglo biti više.

- **Savjetovanja s dionicima**

Prijedlog se temelji na savjetovanju s dionicima o reviziji ETS-a EU-a i rezerve za stabilnost tržišta iz 2021. te na savjetovanju s dionicima o istoj takvoj reviziji planiranoj za 2026. Na pitanje o mogućim budućim promjenama u rezervi za stabilnost tržišta sudionici su najčešće isticali prilagodbu pravila o poništavanju emisijskih jedinica kako bi ih u rezervi bilo više od 400 milijuna. U potporu tome navodili su da se rezerva za stabilnost tržišta pokazala uspješnom u rješavanju problema tržišnog viška te da je potrebno osigurati likvidnost tržišta i jače intervenirati kako bi se spriječila buduća volatilnost cijena.

Kako bi se unaprijedilo funkcioniranje i djelotvornost ETS-a EU-a, prijedlog se temelji i na povratnim informacijama država članica i na redovitim raspravama s nacionalnim nadležnim tijelima i dionicima o različitim pitanjima u vezi s provedbom tog sustava.

- **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

S obzirom na navedene okolnosti i vremenski okvir Komisija je prikupila povratne informacije od država članica i dionika o najboljim mjerama za postizanje cilja ovog Prijedloga, odnosno poboljšanje funkcioniranja tržišta emisijskih jedinica u okviru ETS-a EU-a.

- **Procjena učinka**

Za ovaj Prijedlog nije provedena zasebna procjena učinka jer su upotrijebljeni elementi procjene učinka ETS-a EU-a i rezerve za stabilnost tržišta koja je provedena u svrhu prijedloga opće revizije koji bi Komisija trebala donijeti u srpnju 2026. Osim toga, Komisija je u skladu s Odlukom (EU) 2015/1814 dužna kontinuirano pratiti funkcioniranje rezerve i, prema potrebi, na temelju tog praćenja predlagati njezine revizije radi veće djelotvornosti, boljeg upravljanja i šire praktične primjene. Procjeni ciljane izmjene rezerve za stabilnost tržišta u ovom Prijedlogu pridonijelo je i nekoliko elemenata iz procjene učinka priložene Direktivi (EU) 2023/959, kojom je rezerva već izmijenjena.

Specifični cilj mehanizma poništavanja bio je na predvidljiv način doprinijeti smanjenju akumuliranog viška na tržištu emisijskih jedinica. To doprinosi i postizanju općeg cilja

[4] Taj je višak bio najveći 2012., kad je iznosio 917 milijuna emisijskih jedinica Europske unije. Budući da je početni ukupni broj emisijskih jedinica u optjecaju 2012. bio 1750 milijuna, sve iznad gornjeg praga rezerve za stabilnost tržišta od 833 milijuna emisijskih jedinica EU-a može se smatrati viškom koji se akumulirao s vremenom.

rezerve za stabilnost tržišta da se osigura dugoročna stabilnost i otpornost tržišta. Međutim, trenutačni prag za poništavanje zadan je do daljnjega, što nije optimalno s obzirom na to da se potrebe na tržištu mijenjaju, a ukupni broj jedinica smanjuje. Kad bi se emisijske jedinice prestale poništavati, u rezervi bi ih moglo biti više, čime bi se osigurala rezerva likvidnosti za upravljanje budućim porastom potražnje na tržištu od sredine 2030-ih i kasnije. Analiza provedena u kontekstu revizije ETS-a koju Komisija planira donijeti u srpnju 2026. pokazala je da se treba što prije donijeti prijedlog o prestanku poništavanja jedinica u rezervi kako bi u rezervi mogao ostati veći broj jedinica.

U promjenjivom tržišnom kontekstu, uz smanjenje akumuliranog viška i predviđeni porast potražnje na tržištu, procjenjuje se da bi nastavak poništavanja u narednim desetljećima smanjio kumulativnu tržišnu ponudu emisijskih jedinica u ETS-u EU-a, a time povećao općeniti manjak jedinica na tržištu i povisio današnje i buduće cijene. To bi utjecalo na ostvarivanje općeg cilja rezerve za stabilnost tržišta da se dugoročno osigura stabilnost i otpornost tržišta.

U ovom Prijedlogu stoga se predviđa ciljana izmjena rezerve za stabilnost tržišta kako bi se prekinulo poništavanje jedinica, a da se pritom ne promijeni opća struktura rezerve. Svrha mu je na temelju ažurnih informacija poboljšati sposobnost rezerve da nastavi osiguravati stabilnost i otpornost tržišta, i to tako da u njoj može ostati veći broj jedinica u svrhu zaštite likvidnosti i stabilnosti.

- **Temeljna prava**

Prijedlogom se poštuju temeljna prava i načela iz Povelje Europske unije o temeljnim pravima[5]. Prijedlog posebno doprinosi cilju visoke razine zaštite okoliša u skladu s načelom održivog razvoja iz članka 37. Povelje.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

ETS za proračune država članica generira značajne prihode pa zbog toga prijedlog može neizravno utjecati na nacionalne proračune. Prijedlog doprinosi i poboljšanju dugoročne predvidljivosti cijena za države članice jer će se smanjiti volatilnost cijena.

Kako je utvrđeno u priloženom izvještaju o financijskim i digitalnim aspektima zakonodavnog prijedloga, za provedbu ovog Prijedloga neće biti potrebno povećanje proračunskih kapaciteta Komisije.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Prijedlogom se uvodi ciljana izmjena odredbe o rezervi za stabilnost tržišta u skladu s kojom se emisijske jedinice u rezervi iznad određene razine poništavaju. Prijedlog se temelji na zaključcima procjene učinka za reviziju ETS-a EU-a i rezerve za stabilnost tržišta iz 2021. U obzir su uzete i povratne informacije većine država članica i drugih dionika u kontekstu revizije ETS-a i rezerve za stabilnost tržišta 2026., kao i detaljne ekonomske analize provedene u okviru tog postupka.

[5] SL C 326, 26.10.2012., str. 391.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga**

U prijedlogu se utvrđuje krajnji datum za odredbu Odluke o rezervi za stabilnost tržišta kojom se emisijske jedinice u okviru ETS-a EU-a poništavaju iznad praga od 400 milijuna.

Otkako se 2023. počeo primjenjivati članak 1. stavak 5.a Odluke o rezervi za stabilnost tržišta, kojim se propisuje poništavanje emisijskih jedinica koje se nalaze u rezervi iznad određenog praga, poništene su ukupno 3,2 milijarde emisijskih jedinica i u ETS-u EU-a ponovno je uspostavljena ravnoteža između ponude i potražnje. Stoga je odredba o poništavanju ispunila svoju svrhu. Trebala bi se prestati primjenjivati od dana stupanja na snagu ove izmjene. Što se prije prijedlog donese, to bi se za veći broj emisijskih jedinica moglo spriječiti poništavanje i moglo bi ih se zadržati u rezervi za stabilnost tržišta.

2026/0085 (COD)

Prijedlog

ODLUKE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni Odluke (EU) 2015/1814 u pogledu prestanka poništavanja emisijskih jedinica u rezervi za stabilnost tržišta

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 192. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora[1],

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija[2],

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

(1) Pariški sporazum donesen u sklopu Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama, odobren u ime Europske unije Odlukom Vijeća (EU) 2016/1841[3] („Pariški sporazum”), stupio je na snagu u studenom 2016. Stranke Pariškog sporazuma postigle su dogovor da će zadržati povećanje globalne prosječne temperature na razini koja je znatno niža od 2 °C iznad razina iz predindustrijskog razdoblja te nastojati ograničiti porast temperature na 1,5 °C iznad razina iz predindustrijskog razdoblja.

(2) Odlukom (EU) 2015/1814 Europskog parlamenta i Vijeća[4] uspostavljena je rezerva za stabilnost tržišta kako bi se odgovorilo na rizik od neravnoteže između ponude i potražnje na europskom tržištu ugljika i povećala otpornost na tržišne šokove.

(3) Analiza urednog funkcioniranja europskog tržišta ugljika i rezerve za stabilnost tržišta provedena u skladu s člankom 3. Odluke (EU) 2015/1814 pokazala je da se, kako bi se povećala dugoročna predvidljivost tržišta, emisijske jedinice u rezervi koje premašuju prag od 400 milijuna više ne bi trebale poništavati.

---

1 SL C , , str. .

2 SL C , , str. .

3 Odluka Vijeća (EU) 2016/1841 od 5. listopada 2016. o sklapanju, u ime Europske unije, Pariškog sporazuma donesenoga u sklopu Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama (SL L 282, 19.10.2016., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2016/1841/oj).

4 Odluka (EU) 2015/1814 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. listopada 2015. o uspostavi i funkcioniranju rezerve za stabilnost tržišta za sustav trgovanja emisijama stakleničkih plinova Unije i o izmjeni Direktive 2003/87/EZ (SL L 264, 9.10.2015., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/1814/oj).

(4) Odluku (EU) 2015/1814 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELI SU OVU ODLUKU:

Članak 1.

U članku 5. Uredbe (EU) 2015/1814 dodaje se sljedeći stavak:

„Članak 1. stavak 5.a prestaje se primjenjivati od [unijeti datum stupanja na snagu ovog akta].”

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu trećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Europski parlament	*Za Vijeće*
Predsjednica	*Predsjednik*

IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKIM I DIGITALNIM ASPEKTIMA ZAKONODAVNOG PRIJEDLOGA

Sadržaj

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE ... 3
1.1. Naslov prijedloga/inicijative ... 3
1.2. Predmetna područja politike ... 3
1.3. Ciljevi ... 3
1.3.1. Opći ciljevi ... 3
1.3.2. Specifični ciljevi ... 3
1.3.3. Očekivani rezultati i učinak ... 3
1.3.4. Pokazatelji uspješnosti ... 3
1.4. Prijedlog/inicijativa odnosi se na: ... 3
1.5. Obrazloženje prijedloga/inicijative ... 3
1.5.1. Potrebe koje treba zadovoljiti kratkoročno ili dugoročno, uključujući detaljan vremenski okvir provedbe inicijative ... 3
1.5.2. Dodana vrijednost sudjelovanja EU-a (može proizlaziti iz različitih čimbenika, npr. prednosti koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ovog odjeljka „dodana vrijednost sudjelovanja EU-a" je vrijednost koja proizlazi iz djelovanja EU-a i dodatna je u odnosu na vrijednost koju bi države članice inače ostvarile same. ... 3
1.5.3. Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava ... 4
1.5.4. Usklađenost s višegodišnjim financijskim okvirom i moguće sinergije s drugim prikladnim instrumentima ... 4
1.5.5. Ocjena različitih dostupnih mogućnosti financiranja, uključujući mogućnost preraspodjele ... 4
1.6. Trajanje prijedloga/inicijative i njegova/njezina financijskog učinka ... 5
1.7. Planirani načini izvršenja proračuna ... 5
2. MJERE UPRAVLJANJA ... 6
2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja ... 6
2.2. Sustavi upravljanja i kontrole ... 6
2.2.1. Obrazloženje načina izvršenja proračuna, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i predložene strategije kontrole ... 6
2.2.2. Informacije o utvrđenim rizicima i sustavima unutarnje kontrole uspostavljenima za njihovo smanjenje ... 6
2.2.3. Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer troškova kontrola i vrijednosti sredstava kojima se upravlja) i procjena očekivane razine rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju) ... 6
2.3. Mjere za sprečavanje prijevara i nepravilnosti ... 6
3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE ... 7

3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak 7
3.2. Procijenjeni financijski učinak prijedloga na odobrena sredstva 8
3.2.1. Sažetak procijenjenog učinka na odobrena sredstva za poslovanje 8
3.2.1.1. Odobrena sredstva iz izglasanog proračuna 8
3.2.2. Procijenjena ostvarenja financirana odobrenim sredstvima za poslovanje (ne ispunjava se za decentralizirane agencije) 9
3.2.3. Sažetak procijenjenog učinka na administrativna odobrena sredstva 11
3.2.3.1. Odobrena sredstva iz izglasanog proračuna 11
3.2.4. Procijenjene potrebe za ljudskim resursima 11
3.2.4.1. Financirano iz izglasanog proračuna 11
3.2.5. Pregled procijenjenog učinka na ulaganja povezana s digitalnom tehnologijom 12
3.2.6. Usklađenost s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom 12
3.2.7. Doprinos trećih strana 12
3.3. Procijenjeni učinak na prihode 13
4. DIGITALNI ASPEKTI 13
4.1. Zahtjevi relevantni za digitalizaciju 13
4.2. Podaci 13
4.3. Digitalna rješenja 13
4.4. Procjena interoperabilnosti 13
4.5. Mjere za potporu digitalnoj provedbi 13

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

1.1. Naslov prijedloga/inicijative

Prijedlog odluke Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Odluke (EU) 2015/1814 u pogledu prestanka poništavanja emisijskih jedinica u rezervi za stabilnost tržišta.

1.2. Predmetna područja politike

Djelovanje u području klime

Naslov 3. – Prirodni resursi i okoliš

Glava 9. – Okoliš i djelovanje u području klime

1.3. Ciljevi

1.3.1. Opći ciljevi

Cilj je prijedloga povećati djelotvornost rezerve za stabilnost tržišta u odnosu na ravnotežu ponude i potražnje.

1.3.2. Specifični ciljevi

Prijedlogom se predviđaju ciljane izmjene parametara rezerve za stabilnost tržišta.

1.3.3. Očekivani rezultati i učinak

Navesti očekivane učinke prijedloga/inicijative na ciljane korisnike/skupine.

Očekuje se da će se prijedlogom poboljšati likvidnost, stabilnost i predvidljivost tržišta u okviru ETS-a EU-a.

1.3.4. Pokazatelji uspješnosti

Navesti pokazatelje za praćenje napretka i postignuća.

Rezerva je povezana sa strukturnom ravnotežom između ponude i potražnje za emisijskim jedinicama na tržištu.

1.4. Prijedlog/inicijativa odnosi se na:

☐ novo djelovanje

☐ novo djelovanje nakon pilot-projekta / pripremnog djelovanja[10]

✓produljenje postojećeg djelovanja

☐ spajanje ili preusmjeravanje jednog ili više djelovanja u drugo/novo djelovanje

1.5. Obrazloženje prijedloga/inicijative

1.5.1. Potrebe koje treba zadovoljiti kratkoročno ili dugoročno, uključujući detaljan vremenski okvir provedbe inicijative

Ciljana izmjena parametara rezerve za stabilnost tržišta.

1.5.2. Dodana vrijednost sudjelovanja EU-a (može proizlaziti iz različitih čimbenika, npr. prednosti koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ovog odjeljka „dodana vrijednost sudjelovanja EU-

[10] U smislu članka 58. stavka 2. točke (a) ili (b) Financijske uredbe.

a" je vrijednost koja proizlazi iz djelovanja EU-a i dodatna je u odnosu na vrijednost koju bi države članice inače ostvarile same.

Sustav EU-a za trgovanje emisijama instrument je na razini EU-a.

1.5.3. Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava

S obzirom na cilj smanjenja emisija za 2030. i cilj klimatske neutralnosti za 2050. potrebno je pojačano djelovanje EU-a, što uključuje povećanje djelotvornosti, funkcionalnosti i otpornosti tržišta ugljika.

1.5.4. Usklađenost s višegodišnjim financijskim okvirom i moguće sinergije s drugim prikladnim instrumentima

Prijedlogom se dopunjuje postojeći okvir politike. Prijedlog je u skladu s višegodišnjim financijskim okvirom za razdoblje 2021. – 2027.

1.5.5. Ocjena različitih dostupnih mogućnosti financiranja, uključujući mogućnost preraspodjele

—

1.6. Trajanje prijedloga/inicijative i njegova/njezina financijskog učinka

☐ **ograničeno trajanje**

– ☐ na snazi od [DD. MM.] GGGG. do [DD. MM.] GGGG.

– ☐ financijski učinak od GGGG. do GGGG. za odobrena sredstva za preuzimanje obveza i od GGGG. do GGGG. za odobrena sredstva za plaćanje

✓**neograničeno trajanje**

– početna provedba od GGGG. do GGGG.,

– nakon čega slijedi redovna provedba.

1.7. Planirani načini izvršenja proračuna

✓**Izravno upravljanje** Komisije

– ✓preko njezinih službi, uključujući osoblje u delegacijama Unije

– ☐ preko izvršnih agencija

☐ **Podijeljeno upravljanje** s državama članicama

☐ **Neizravno upravljanje** povjeravanjem zadaća izvršenja proračuna:

– ☐ trećim zemljama ili tijelima koja su one imenovale

– ☐ međunarodnim organizacijama i njihovim agencijama (navesti)

– ☐ Europskoj investicijskoj banci i Europskom investicijskom fondu

– ☐ tijelima iz članaka 70. i 71. Financijske uredbe

– ☐ tijelima javnog prava

– ☐ tijelima uređenima privatnim pravom koja pružaju javne usluge, u mjeri u kojoj su im dana odgovarajuća financijska jamstva

– ☐ tijelima uređenima privatnim pravom države članice kojima je povjerena provedba javno-privatnog partnerstva i kojima su dana odgovarajuća financijska jamstva

– ☐ tijelima ili osobama kojima je povjerena provedba posebnih djelovanja u okviru zajedničke vanjske i sigurnosne politike u skladu s glavom V. Ugovora o Europskoj uniji i koji su navedeni u relevantnom temeljnom aktu

– ☐· tijelima osnovanima u državi članici koja su uređena privatnim pravom države članice ili pravom Unije i ispunjavaju uvjete da im se u skladu sa sektorskim pravilima povjeri izvršavanje sredstava Unije ili proračunskih jamstava, ako su ta tijela pod nadzorom tijela javnog prava ili tijela uređenih privatnim pravom koja pružaju javne usluge i ta su im nadzorna tijela dala odgovarajuća financijska jamstva u obliku solidarne odgovornosti ili jednakovrijedna financijska jamstva, koja za svako djelovanje mogu biti ograničena na najviši iznos potpore Unije.

Napomene

Trenutačni tim nastavit će upravljati inicijativom. Nije potrebno dodatno osoblje.

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja

Prijedlog se nadovezuje na Europski zakon o klimi i Komisija provodi iste evaluacije kao i prije. Europski zakon o klimi temelji se na čvrstom okviru za transparentnost emisija stakleničkih plinova i drugim informacijama o klimi iz Uredbe o upravljanju energetskom unijom i djelovanjem u području klime, a ne na uspostavi dodatnih tokova izvješćivanja država članica.

2.2. Sustavi upravljanja i kontrole

2.2.1. Obrazloženje načina izvršenja proračuna, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i predložene strategije kontrole

Nije primjenjivo. Prijedlogom se ne provodi financijski program nego osmišljava dugoročna politika. Način upravljanja, mehanizmi provedbe financiranja, načini plaćanja i strategije kontrole s obzirom na stope pogreške nisu primjenjivi.

2.2.2. Informacije o utvrđenim rizicima i sustavima unutarnje kontrole uspostavljenima za njihovo smanjenje

Komisija na temelju Direktive o ETS-u redovito ocjenjuje napredak i eventualno daje preporuke i predlaže dodatne mjere.

2.2.3. Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer troškova kontrola i vrijednosti sredstava kojima se upravlja) i procjena očekivane razine rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju)

Ovom se inicijativom ne uvode nove značajne kontrole/rizici koji ne bi bili obuhvaćeni postojećim okvirom za unutarnju kontrolu. Nisu predviđene posebne mjere koje nadilaze primjenu Financijske uredbe.

2.3. Mjere za sprečavanje prijevara i nepravilnosti

Nisu predviđene posebne mjere koje nadilaze primjenu Financijske uredbe.

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak

- Postojeće proračunske linije

Prema redoslijedu naslova višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	Broj	Dif./nedif.[11]	zemalja EFTA-e[12]	zemalja kandidatkinja i potencijalnih kandidata[13]	ostalih trećih zemalja	drugi namjenski prihodi
3.	09.02.03.00	Dif.	DA	DA	NE	DA
	[XX.YY.YY.YY]	Dif./nedif.	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE
	[XX.YY.YY.YY]	Dif./nedif.	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE

- Zatražene nove proračunske linije

Prema redoslijedu naslova višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	Broj	Dif./nedif.	zemalja EFTA-e	zemalja kandidatkinja i potencijalnih kandidata	ostalih trećih zemalja	drugi namjenski prihodi
	[XX.YY.YY.YY]	Dif./nedif.	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE
	[XX.YY.YY.YY]	Dif./nedif.	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE
	[XX.YY.YY.YY]	Dif./nedif.	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE

[11] Dif. = diferencirana odobrena sredstva; nedif. = nediferencirana odobrena sredstva.

[12] EFTA: Europsko udruženje slobodne trgovine.

[13] Zemlje kandidatkinje i, ako je primjenjivo, potencijalni kandidati sa zapadnog Balkana.

3.2. Procijenjeni financijski učinak prijedloga na odobrena sredstva

3.2.1. Sažetak procijenjenog učinka na odobrena sredstva za poslovanje

– ✓ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna odobrena sredstva za poslovanje.

– ☐ Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća odobrena sredstva za poslovanje:

3.2.1.1. Odobrena sredstva iz izglasanog proračuna

U milijunima EUR (na tri decimale)

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Broj	

Glavna uprava: <…….>			Godina **2024.**	Godina **2025.**	Godina **2026.**	Godina **2027.**	**UKUPNO VFO 2021. – 2027.**
Odobrena sredstva za poslovanje							
Proračunska linija	Obveze	(1a)					**0,000**
	Plaćanja	(2a)					**0,000**
Proračunska linija	Obveze	(1b)					**0,000**
	Plaćanja	(2b)					**0,000**
Administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe							
Proračunska linija		(3)					**0,000**
UKUPNA odobrena sredstva za Glavnu upravu <…….>	Obveze	=1a+1b+3	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**
	Plaćanja	=2a+2b+3	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**
	Plaćanja	=2a+2b+3	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**

			Godina **2024.**	Godina **2025.**	Godina **2026.**	Godina **2027.**	**UKUPNO VFO 2021. – 2027.**
UKUPNA odobrena sredstva za poslovanje	Obveze	(4)	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**

	Plaćanja	(5)	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
UKUPNA administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA <….> višegodišnjeg financijskog okvira	Obveze	=4+6	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**
	Plaćanja	=5+6	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**

3.2.2. Procijenjena ostvarenja financirana odobrenim sredstvima za poslovanje (ne ispunjava se za decentralizirane agencije)

Odobrena sredstva za preuzimanje obveza u milijunima EUR (na tri decimale)

Navesti ciljeve i ostvarenja ⇩			Godina **2024.**		Godina **2025.**		Godina **2026.**		Godina **2027.**		Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja učinka (vidjeti odjeljak 1.6.)						**UKUPNO**	
	OSTVARENJA																	
	Vrsta [14]	Prosječni trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Ukupni broj	Ukupni trošak
SPECIFIČNI CILJ br. 1[15]…																		
– Ostvarenje																		
– Ostvarenje																		
– Ostvarenje																		
Međuzbroj za specifični cilj br. 1																		

[14] Ostvarenja se odnose na proizvode i usluge koji se isporučuju (broj financiranih studentskih razmjena, kilometri izgrađenih prometnica itd.).

[15] Kako je opisan u odjeljku 1.3.2. „Specifični ciljevi”.

SPECIFIČNI CILJ br. 2...																		
– Ostvarenje																		
Međuzbroj za specifični cilj br. 2																		
UKUPNO																		

3.2.3. Sažetak procijenjenog učinka na administrativna odobrena sredstva

– ✓ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna administrativna odobrena sredstva.

– ☐ Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća administrativna odobrena sredstva:

3.2.3.1. Odobrena sredstva iz izglasanog proračuna

IZGLASANA ODOBRENA SREDSTVA	Godina **2024.**	Godina **2025.**	Godina **2026.**	Godina **2027.**	**UKUPNO 2021. – 2027.**
NASLOV 7.					
Ljudski resursi	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
Ostali administrativni rashodi	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
Međuzbroj za NASLOV 7.	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**
Izvan NASLOVA 7.					
Ljudski resursi	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
Ostali administrativni rashodi	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
Međuzbroj izvan NASLOVA 7.	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**
UKUPNO	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**

3.2.4. Procijenjene potrebe za ljudskim resursima

– ✓ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebni ljudski resursi.

– ☐ Za prijedlog/inicijativu potrebni su sljedeći ljudski resursi:

3.2.4.1. Financirano iz izglasanog proračuna

Procjenu navesti u ekvivalentima punog radnog vremena (EPRV)

IZGLASANA ODOBRENA SREDSTVA		Godina **2024.**	Godina **2025.**	Godina **2026.**	Godina **2027.**
•Radna mjesta prema planu radnih mjesta (dužnosnici i privremeno osoblje)					
20 01 02 01 (Sjedište i predstavništva Komisije)		0	0	0	0
20 01 02 03 (Delegacije EU-a)		0	0	0	0
01 01 01 01 (Neizravno istraživanje)		0	0	0	0
01 01 01 11 (Izravno istraživanje)		0	0	0	0
Druge proračunske linije (navesti)		0	0	0	0
• Vanjsko osoblje (EPRV)					
20 02 01 (UO, UNS iz „globalne omotnice”)		0	0	0	0
20 02 03 (UO, LO, UNS i MSD u delegacijama EU-a)		0	0	0	0
Linija za administrativnu potporu [XX 01 YY YY]	– u sjedištu	0	0	0	0
	– u delegacijama EU-a	0	0	0	0
01 01 01 02 (UO, UNS – neizravno istraživanje)		0	0	0	0
01 01 01 12 (UO, UNS – izravno istraživanje)		0	0	0	0
Druge proračunske linije (navesti) – naslov 7.		0	0	0	0
Druge proračunske linije (navesti) – izvan naslova 7.		0	0	0	0

UKUPNO	**0**	**0**	**0**	**0**

3.2.5. Pregled procijenjenog učinka na ulaganja povezana s digitalnom tehnologijom

Obvezno: u sljedećoj tablici treba navesti najbolju procjenu ulaganja povezanih s digitalnom tehnologijom koja proizlaze iz prijedloga/inicijative.

Iznimno, ako je to potrebno za provedbu prijedloga/inicijative, odobrena sredstva iz naslova 7. treba navesti u za to predviđenoj liniji.

Odobrena sredstva iz naslova 1. – 6. trebaju se navesti kao „Rashodi za informacijsku tehnologiju za operativne programe u okviru određene politike”. Ti se rashodi odnose na odobrena sredstva za poslovanje koja će se iskoristiti za ponovnu uporabu / kupnju / razvoj IT platformi / alata izravno povezanih s provedbom inicijative i s povezanim ulaganjima (licencije, studije, pohrana podataka itd.). Informacije u toj tablici trebaju biti u skladu s podacima navedenima u odjeljku 4. „Digitalni aspekti”.

UKUPNA odobrena sredstva za IT i digitalnu tehnologiju	Godina **2024.**	Godina **2025.**	Godina **2026.**	Godina **2027.**	**UKUPNO VFO 2021. – 2027.**
NASLOV 7.					
Rashodi za IT (institucijski)	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
Međuzbroj za NASLOV 7.	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**
Izvan NASLOVA 7.					
Rashodi za IT za operativne programe u okviru određene politike	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
Međuzbroj izvan NASLOVA 7.	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**
UKUPNO	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**

3.2.6. Usklađenost s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom

Prijedlog/inicijativa:

– ✓ može se u potpunosti financirati preraspodjelom unutar relevantnog naslova višegodišnjeg financijskog okvira (VFO).

Nisu potrebna dodatna sredstva. Trenutačni tim nastavit će upravljati inicijativom.

– ☐ zahtijeva upotrebu nedodijeljene razlike u okviru relevantnog naslova VFO-a i/ili upotrebu posebnih instrumenata kako su definirani u Uredbi o VFO-u

– ☐ zahtijeva reviziju VFO-a

3.2.7. Doprinos trećih strana

Prijedlog/inicijativa:

– ✓ ne predviđa sudjelovanje trećih strana u financiranju.

– ☐ predviđa sudjelovanje trećih strana u financiranju prema sljedećoj procjeni:

Odobrena sredstva u milijunima EUR (na tri decimale)

	Godina **2024.**	Godina **2025.**	Godina **2026.**	Godina **2027.**	Ukupno
Tijelo koje sudjeluje u financiranju					
UKUPNO sufinancirana odobrena sredstva					

3.3. Procijenjeni učinak na prihode

- ✓ Prijedlog/inicijativa nema financijski učinak na prihode.
- ☐ Prijedlog/inicijativa ima sljedeći financijski učinak:
  - ☐ na vlastita sredstva
  - ☐ na ostale prihode
  - ☐ navesti jesu li prihodi namijenjeni proračunskim linijama rashoda

U milijunima EUR (na tri decimale)

Proračunska linija prihoda:	Odobrena sredstva dostupna za tekuću financijsku godinu	Učinak prijedloga/inicijative[16]			
		Godina **2024.**	Godina **2025.**	Godina **2026.**	Godina **2027.**
Članak …….					

4. DIGITALNI ASPEKTI

4.1. Zahtjevi relevantni za digitalizaciju

Nema zahtjeva relevantnih za digitalizaciju.

4.2. Podaci

Nisu utvrđeni zahtjevi relevantni za digitalizaciju.

4.3. Digitalna rješenja

Nisu utvrđeni zahtjevi relevantni za digitalizaciju.

4.4. Procjena interoperabilnosti

Nisu utvrđeni zahtjevi relevantni za digitalizaciju.

4.5. Mjere za potporu digitalnoj provedbi

Nisu utvrđeni zahtjevi relevantni za digitalizaciju.

[16] Kad je riječ o tradicionalnim vlastitim sredstvima (carine, pristojbe na šećer), moraju se navesti neto iznosi, to jest bruto iznosi nakon odbitka od 20 % za troškove prikupljanja.